

محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن : ۳۳۷۴۸
روزنامه یومیه
تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاكرات مجلس شورای ملی
سالپانه ۳۰۰ ریال
آگهیها
مذاكرات مجلس و آگهیها
۶۰۰
۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۵۶۶

۵ شنبه ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۸۳

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه هشتم
اردیبهشت ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعاده خدمت سه نفر استادان بازنشسته
 - ۳) طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه
 - ۴) شور اول گزارش کمیسیون فرهنگ مربوط با استفاده از خدمت استادان و دانشیاران و دبیران در وزارتخانهها
 - ۵) تصویب يك فوریت و مذاکره در گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه
 - ۶) تقدیم لایحه سازمان نقشه برداری کشور و استرداد لایحه سابق بوسیله آقای وزیر صنایع و معادن
 - ۷) مذاکره در گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه
 - ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- ***
- مجلس یک ساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل

قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: دکتر عدل

کدیور - صفاری - قرشی - یارافشار -

مهندس جفرودی - محمودی - ذوالفقاری -

بزرگ ابراهیمی - کاظم شیبانی - تربتی -

صارمی - اکبر - نصیری - اورنگ - دکتر -

شاهکار - مهندس بهبودی - صراف زاده -

نقہ الاسلامی - صادق بوشهری - ساکینیان -

دکتر امیراصلان افشار - دکتر آهی -

ابتهاج - مسعودی - اخوان -

غائبین بی اجازه آقایان: خرازی -

مهندس ظفر - دکتر فریدون افشار -

اقبال -

دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان: دکتر حسن افشار - سلطانه -

بختیار - عامری - دکتر جهانشاهی - معین زاده -

دکتر هدایتی - باقر بوشهری - اسفندیاری -

دهقان

رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ آقای رامبد

رامبد - نسبت بصورت مجلس مطلبی هست اجازه میفرمائید؟

رئیس - اگر اصلاحی هست بدهید

رامبد - بله اصلاحی است

رئیس - بدهید تند نویسی دیگر

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس

جلسه قبل تصویب شد

۲- طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعاده خدمت سه نفر استادان بازنشسته

رئیس - گزارشی است از کمیسیون فرهنگ رسیده راجع باستادان بازنشسته قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ در جلسه ۲۴ بهمن

ماه ۳۵ با حضور آقای وزیر فرهنگ لایحه

ارسالی از مجلس سنا راجع به اجازه اعاده

بخدمت سه نفر استادان بازنشسته دانشگاه

تهران را مورد شور و رسیدگی قرارداد

و عین لایحه را تصویب و اینک گزارش آنرا

تقدیم میدارد.

ماده اول - اعاده مجدد بخدمت رسمی

آقای محمد حسین فاضل تونی - آقای

عبدالمظیم قریب گرکانی - آقای حاج سید

محمد کاظم عصار استادان بازنشسته دانشگاه

با رعایت تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۳۴

کل کشور بموجب تبصره ۱۷ قانون بودجه

۱۳۳۵ کل کشور که اصلاح شده مجاز خواهد

بود.

ماده دوم - مدت خدمات غیر رسمی

دولتی استادانی که بخدمت رسمی پذیرفته

و استاد شناخته شده اند بشرط پرداخت

کسور بازنشستگی بآنند حقوق دریافتی

گذشته جزء خدمت رسمی آنان محسوب خواهد شد

ماده سوم - دارندگان رتبه پزشکی

یکمی که در مدارس عالیہ کشاورزی و

دامپزشکی قبل از انتقال بدانشگاه سابقه

تدریس داشته اند و بعداً طبق مقررات دانشگاه

بسمت دانشیار انتخاب شده اند سابقه

مذکور در تعیین پایه دانشیاری آنان

مؤثر و بر طبق ماده ۱۲ قانون آموزش

اجباری پایه دانشیاری آنها احتساب و اصلاح

خواهد شد.

ماده چهارم - دانشگاه میتواند بکسانی

که لااقل ده سال سابقه تدریس در دانشگاه

دارند و دارای تألیفاتی نیز هستند و در

تاریخ تصویب این قانون بعنوان و سمت

معلم دانشگاه مشغول تدریس باشند بشرط

آنکه صلاحیت تدریس آنها در شورای

دانشکده و دانشگاه بتصویب رسیده باشد

رتبه استادی اعطاء نماید تعیین رتبه و

تشخیص پایه این اشخاص از روی سنواری

که در دانشگاه تدریس کرده اند مطابق

ماده ۱۲ قانون آموزش اجباری خواهد

شد.

مخبر کمیسیون فرهنگ - دکتر بیبا

گزارش از کمیسیون امور استخدامی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسات

متعدد لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع

با اجازه اعاده بخدمت سه نفر از استادان

بازنشسته دانشگاه تهران را مطرح و با

توضیحات آقای وزیر فرهنگ توجه بصورت

ارسالی آن وزارتخانه گزارش کمیسیون

فرهنگ را تأیید و اینک گزارش آنرا تقدیم

میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام - دکتر

جهانشاهی

عین مذاکرات مشروح هشتاد و سومین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

گزارش از کمیسیون بودجه
 بمجلس شورای ملی
 کمیسیون در جلسه اول اسفند ماه ۱۳۳۰ با حضور نماینده دولت لایحه ارسال از مجلس سناراجع با اجازه اعاده بخدمت سه نفر از استادان بازنشسته دانشگاه تهران را مطرح و از نظر مالی آنرا تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون بودجه - محمدعلی مسعودی

رئیس - این لایحه از مجلس سنای به مجلس شورای ملی آمده، در آنجا با یک فوریت طرح شده و در اینجا اول باید تکلیف فوریتش مطابق آیین نامه مشترک که داریم معلوم شود مخالفی نیست راجع به فوریت؟ (اظهاری نشد) پس رأی میگیریم برای یک فوریت آقایان توجه بفرمائید برای گرفته می شود که این لایحه با یک فوریت مطرح شود. آقایانی که با فوریت آن موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنابراین یک شوری خواهد بود. کلیات مطرح است، در دوره مخالف و موافق کسی مخالف اسم ننوشته، فقط آقای دولت آبادی بعنوان موافق اسم نوشته اند. بنابراین رأی میگیریم ورود در مواد آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده اول- اعاده مجدد بخدمت رسمی آقایان محمد حسین فاضل تونی - آقای عبدالعظیم فریب گر گانی - آقای حاج سید محمد کاظم صصار استادان بازنشسته دانشگاه با رعایت تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۳۴ کل کشور که بموجب تبصره ۱۷ قانون بودجه ۱۳۳۰ کل کشور اصلاح شده مجاز خواهد بود

رئیس - کسی اجازه صحبت در ماده اول نخواست رأی گرفته میشود بماده اول برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده سوم - دارنده گان رتبه پزشکی که در مدارس عالی که در حکم یک دانشکده است

دامپزشکی قبل از انتقال بدانگاه سابقه تدریس داشته اند و بعداً طبق مقررات دانشگاه سمت دانشیار انتخاب شده اند سابقه مذکور در تعیین پایه دانشیاری آنان مؤثر و بر طبق ماده ۱۲ قانون آموزش اجباری پایه دانشیاری آنها احتساب و اصلاح خواهد شد

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود بماده سوم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده چهارم - دانشگاه میتواند یکسکسانی که لااقل دهسال سابقه تدریس در دانشگاه دارند و دارای تألیفاتی نیز هستند و در تاریخ تصویب این قانون به وان وسعت معلوم دانشگاه مشغول تدریس باشند بشرط آنکه صلاحیت تدریس آنها در شورای دانشکده و دانشگاه تصویب رسیده باشد رتبه استادی اعطاء نماید، تعیین رشته و تعیین پایه این اشخاص از روی سوابقی که در دانشگاه تدریس کرده اند مطابق ماده ۱۲ قانون آموزش اجباری خواهد شد.

رئیس - در این ماده هم مخالفی نیست فقط یک پیشنهادی رسیده که قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کند اصلاح زیر در ماده چهارم مربوط با اجازه اعاده خدمت سه نفر از استادان بازنشسته بعد آید

ماده ۴ - دانشگاه میتواند یکسکسانی که حد اقل هشت سال سابقه تدریس در دانشگاه با مدارس عالی دیگر دارند... الی آخر

رئیس - آقای مهندس جفرودی

مهندس جفرودی - عبارت این است که دانشگاه میتواند به کسانی که لااقل دهسال سابقه تدریس در دانشگاه دارند و دارای تألیفاتی نیز هستند و سابقه هشت سال سابقه تدریس در این لایحه نمی شوند ولی لااقل هشت سال در هنر سرباالی که در اختیار وزارت فرهنگ و از مدارس تا به وزارت فرهنگ است و یک دانشکده ای است یعنی بعد از ششم متوسطه که دارای سه سال دوره عالی است، هشت سال سابقه تدریس دارند و اینها مشمول این لایحه نمیشوند و در دانشگاه هستند و در حال حاضر در خدمت دانشگاه هستند از لحاظ بقیه مقررات مشمول ماده چهارم میشوند ولی سابقه تدریس آنها در این هنر سرباالی که یک مدرسه عالی است منظور نمی شود بظن بنده این ظلم است. عرض کردم این آقایان فعلاً در خدمت دانشگاه هستند و از سایر جهات مشمول این لایحه میشوند ولی سابقه تدریس آنها در هنر سرباالی که در حکم یک دانشکده

دانشکده است و چون این یک تبعیض بود بنده این پیشنهاد اصلاحی را دادم

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ (دکتر بهران) - این ماده برای استادیانی که در دانشگاه تهران مشغول تدریس هستند و سابقه تدریس در دانشگاه تهران دارند تنظیم شد، و نظر جناب آقای مهندس جفرودی را ممکن است بعداً تأمین کنیم برای اینکه یک لایحه ای در دست تهیه است مربوط به مدارس فنی، هنر سرباالی عالی هم جزء مدارس فنی است و امیدواریم در آن لایحه چه بدمانظریات ایشان را تأمین کنیم

رئیس - آقای مهندس جفرودی مسترد میدارید؟

مهندس جفرودی - خیر، اینها فعلاً هم در دانشگاه هستند

رئیس - آقای عمیدی نوری - بنده معتقد هستم همینطور که مجلس شورای ملی این لایحه یک توجه خاصی کرده و فوریتش را تصویب کرد نظر مجلس اینست که به همین کیفیت از نظر احترام دانشگاه و تأمین حیثیت فرهنگی دانشگاه این لایحه زودتر بگذرد، جناب آقای مهندس جفرودی هم موافقت فرمایند با این نظری که جناب آقای وزیر فرهنگ دادند که برای اینگونه امور بعداً فکری بکنیم این پیشنهاد را بگذارند بمانند برای بعد برای اینکه اگر اینطور نشود و این پیشنهاد تصویب شود دو مرتبه این لایحه جناب آقای مهندس جفرودی باید برگردد به سنای دو مرتبه بگذرد بیاید اینجا و این با رأی قبلی که بغوریتش رأی داده یک قدری متنافی است، خصوصاً اینکه از نظر اصل لایحه هم همانطوریکه اینجا ملاحظه میفرمائید ذکر شده که دارای سابقه تدریس در دانشگاه باشند ما اگر بگوئیم مدارس دیگری مثل هنر سرباالی و آنها را هم بیاوریم بعد از آن توضیح خاص و احترام مخصوصی که ما برای دانشگاه قائل شدیم و این را مفره کردیم ممکن است اوور دیگری هم رخنه بکنند این است که بنده معتمد همانطور که جناب آقای وزیر فرهنگ فرمودند بمانند برای بعد بنده تمنی میکنم از آقای وزیر فرهنگ که زودتر این لایحه را بیاورند که تکلیف اینگونه کارها معین بشود و خود آقای مهندس جفرودی هم موافقت میکنند که این پیشنهاد بماند برای بعد (احسن)

رئیس - آقای مهندس جفرودی

مهندس جفرودی - چون جناب آقای وزیر فرهنگ وعده کرده اند و ایشان را مرد خوش قولی میدانم پس میگیرم (احسن)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۴ آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر مطرح است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)

رأی گرفته میشود بمجموع لایحه ۴ ماده آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود

۳- طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه

رئیس - یک گزارش دیگری است از کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ در جلسه ۲۰ اسفند ماه ۱۳۳۰ لایحه شماره ۴۲۹۹ دولت راجع به دانشجویان ایرانی در خارجه را با حضور آقای وزیر فرهنگ مطرح و تصویب نمود اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون اعزام محصل بخارجه با کمک مالی دولت از طریق مسابقه خواهد بود مخارج تحصیل و اعاشه این محصلین از اعتبار مصوب بودجه وزارت فرهنگ پرداخت میشود این محصلین باید دارای گواهی نامه دوره کامل متوسطه بوده و زبان کشوری را که در آن تحصیل خواهند نمود بقدر کافی بدانند و علاوه نباید سن آنان از ۲۲ سال متجاوز باشد. در تعیین عمده ورشته های تحصیلی با احتیاجات کشور باید توجه گردد و تحصیلات پزشکی ورشته های مختلف فنی و کشاورزی و علوم و تعلیم و تربیت مقدم قرار داده شود

تبصره - در هر سال دانشجوی رتبه اول هر دانشکده در مرکز شهرستانها و هنر سرباالی بدون مسابقه و رعایت شرایط سنی بهزینه دولت بخارجه اعزام میشوند همدان دانشجویان از هر دانشکده یک نفر و از هر یک از دانشسرای عالی و هنر سرباالی یک نفر خواهد بود در دانشسرای عالی و هنر سرباالی و دانشسرای عالی که رشته های تحصیلی متعدد دارند انتخاب یک نفر از مابین فارغ التحصیلان رتبه اول رشته های مختلف با تصویب شورای دانشکده خواهد بود.

ماده ۲- بمحصلینی که در تاریخ تصویب این قانون در خارجه بتحصیل اشتغال داشته و با آنان کمکی بعنوان تفاوت قیمت ارز تحصیلی میشده از این پس تا خانته تحصیلات کمک هزینه تحصیلی پرداخت خواهد شد. مقدار کمک هزینه و مقدار ارزی که بقیمت فروش بانک ملی از طرف اولیاء آنان حواله میشود و همچنین شرایط مدت و چگونگی استفاده از کمک هزینه طبق مقررات مصوب هیئت وزیران تعیین میشود

ولی بتدریج که این محصلین مراجعت و با ترک تحصیل مینمایند اعتبارات مربوط بکمک هزینه آنها بمصرف اعزام محصلین طبق ماده یک خواهد رسید.

ماده ۳- بمحصلینی که بخواهند بهزینه شخصی خود وبدون کمک مالی دولت برای تحصیل بخارجه بروند در صورتیکه گواهی ثبت نام از یکی از مدارس رسمی خارجه که مورد تأیید وزارت فرهنگ باشد ارائه دهند از طرف وزارت فرهنگ گذر نامه تحصیلی داده میشود این قبیل محصلین در تمام مدتیکه منظمأ بتحصیل اشتغال دارند با اجازه وزارت فرهنگ از ارز بنرخ فروش بانک ملی بهیزانی که هیئت وزیران تعیین مینمایند استفاده خواهند نمود.

ماده ۴- بمحصلینی که در اسفند ۱۳۳۰ در خارجه مشغول تحصیل بوده اند در صورتیکه دارای گذر نامه تحصیلی نباشند گذر نامه داده میشود و آن همه که در یکی از رشته های مندرج در ماده یک بتحصیل مشغول باشند بشرط وجود اعتبار بهیزان مقرر در ماده ۲ کمک هزینه تحصیلی پرداخت میشود.

ماده ۵- وزارت فرهنگ مجاز است همه ساله تا میزان بیست درصد از عواید را که طبق ماده یک اعزام میدارد از محصلین مشمول مواد ۳ و ۴ انتخاب نماید این محصلین بر طبق مقررات خاصیکه بتصویب هیئت وزیران میرسد از میان بهترین محصلین ایرانی مقیم خارجه که از حیث اخلاق و تحصیلات صاحب امتیازات برجسته ای باشند انتخاب خواهند شد و در صورت تساوی شرایط کسانی که سابقه تحصیلی منظم بیشتر در خارجه دارند و بضاعت اولیاء آنها کمتر است مقدم میباشند.

ماده ۶- صدور روایید اقامت محصلین مقیم خارجه موکول بداشتن حسن اخلاق و تحصیل منظم میباشد وزارت فرهنگ میتواند از اولیاء محصلین در موقع اعزام آنان تضمین بانکی در حدود هزینه و وسائل مراجعت اخذ کند تا اگر از جهت اخلاقی و تحصیلی موجبات رضامندی فراهم نکنند با استفاده از این اعتبار آنها را بایران عودت دهند.

ماده ۷- وزارت فرهنگ مکلف است تشکیلات ادارات سرپرستی را بنحوی ترتیب دهد که سرپرستها بتوانند مراقبت و نظارت کامل در اخلاق و پیشرفت تحصیلات و چگونگی زندگی محصلین در خارجه بنمایند اعتباراتیکه برای این منظور لازم است در بودجه وزارت فرهنگ پیش بینی خواهد گردید.

ماده ۸- آیین نامه و مقررات اجرای این قانون بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۹- قانون اعزام فارغ التحصیلان

رتبه اول دانشکده ها و هنر سرباالی بخارجه مصوب دیماه ۱۳۳۳ و تبصره ۳ ماده ۱۳ قانون ترمیم حقوق فرهنگیان مصوب آذرماه ۱۳۳۳ و کلبه قوانینی که با مفاد این قانون مغایرت دارد از تاریخ تصویب این قانون لغو میگردد.

مخبر کمیسیون فرهنگ دکتر بینا

رئیس - شورای اول این لایحه مطرح است کسی در کلیات اجازه نخواست، آقای وزیر فرهنگ بیانی دارند

وزیر فرهنگ - بنظر بنده این یکی از لواجیح بسیار مفیدی است که تقدیم مجلس شورای ملی شده (صحیح است) زیرا که بوضع تحصیلات و ترتیب کار محصلینی که بخارجه میروند یک نظم کاملی میدهد و بقین دارم که مورد کمال علاقه آقایان نمایندگان است ولی چون سال تحصیلی نزدیک است وعده ای از محصلین هم الان میخواهند بروند بخارجه باید مقدمات کار خودشان را فراهم بیاورند بانتظار تصویب این لایحه هستند و علاوه هم در تنظیم لایحه هم در بحث و مذاکراتی که در کمیسیون فرهنگ شده است دقت زیادی در این لایحه بعمل آمده است بنده خواستم استدعا کنم که این لایحه را یک شوری تصویب فرمائید (صحیح است)

که زودتر بتوانیم اجرا کنیم و برای اول سال تحصیلی آئینده این آماده اجرا باشد (صحیح است)

رئیس - روزیکه این لایحه را دولت تقدیم مجلس کرد این تقاضا را نکرد و بکمیسیون رفت حالا باید یازده نفر از نمایندگان این تقاضا را بکنند چون دولت همان وهله اول که تقدیم میکند لایحه راجح دارد تقاضای فوریت کند. لایحه دیگری است مربوط بفرهنگ مطرح میکنیم تا تقاضای فوریت حاضر شود

۴- شور اول گزارش کمیسیون فرهنگ مربوط با استفاده از خدمات استادان و دانشیاران ودیبران در وزارتخانه ها

رئیس - گزارش کمیسیون فرهنگ راجع با استفاده معلمین در وزارتخانه مطرح است. قرائت میشود:

(شرح ذیل خوانده شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ در جلسات متعدد با حضور آقای وزیر و معاون وزارت فرهنگ لایحه شماره ۲۲۴۸ دولت راجع با استفاده از خدمات استادان و دانشیاران و دیبران در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی را مطرح و مورد مطالعه قرارداد و در نتیجه با اصلاحاتی شرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

ماده ۱- مادام که وزارتخانه ها و

مؤسسات دولتی برای خدمت تدریس در آموزشگاههای اختصاصی خود احتیاج بخدمت استادان و دانشیاران یادیران دارند میتوانند در مورد استادان و دانشیاران با موافقت دانشگاه و در مورد دیبران با موافقت وزارت فرهنگ ساعات اضافی تدریس (به نحویکه منافات با وظایف آنان در دانشکده و یادیرستان مربوط نداشته باشد) برای آنان تعیین نمایند مأخذ پرداخت حق التدریس در آموزشگاههای عالی حداکثر ساعتی ۱۵۰ ریال و در سایر آموزشگاهها حداکثر در دوره دوم متوسطه ساعتی ۱۰۰ ریال و در دوره اول متوسطه ساعتی ۷۰ ریال خواهد بود.

تبصره - پرداخت حق التدریس استادان و دانشیاران از اول فروردین ۳۵ تا تاریخ تصویب این قانون در آموزشگاههای اختصاصی وزارتخانه ها بهیزانی که تعهد شده در صورت انجام وظیفه و بشرطی که از میزان مقرر در این قانون تجاوز ننماید بلامانع میباشد.

ماده ۲- هرگاه وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی برای انجام خدمات فنی و تخصصی بقدری از تدریس احتیاج بتخصص داشته باشند که تأمین آن از بیین کارمندان دولتی ممکن نباشد با استفاده از خدمات متخصصین هم مقدور نگردد و انحصار استفاده از وجود یکی از استادان یا دانشیاران محسوس شود وزارتخانه یا مؤسسه مربوط مراتب را به هیئت وزیران گزارش میدهد و در صورتیکه هیئت وزیران لزوم استفاده از خدمت راهبیت وزیران لزوم استفاده از خدمت استاد یا دانشیار را تأیید نمود وزارتخانه یا مؤسسه مربوط میتواند بدانگاه رجوع نماید دانشگاه با تصویب شورای دانشکده و شورای دانشکده متخصص ذیصلاحیت را از میان استادان و دانشیاران انتخاب و بوزارت خانه یا مؤسسه مربوط معرفی میکند که از ساعات آزاد و بنحویکه منافات با وظایف او در دانشکده نداشته باشد استفاده نمایند

تبصره ۱- استادان و دانشیارانیکه در یکی از وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی بیش از هفت سال بخدمت ثانوی مشغول بوده اند و در موقع تصویب این قانون نیز مشغول خدمت میباشد در صورت احتیاج آن وزارتخانه یا مؤسسه از تشریفات مندرج در ماده ۲ معاف خواهند بود و میتوانند با استفاده از مزایای مندرج در این قانون بخدمت ادامه دهند.

تبصره ۲- با استاد و دانشیاری که بترتیب فوق بخدمت ثانوی در وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مشغول میشوند حسب میزان کار و ساعات خدمت ثانوی حد اکثر معادل مجموع حقوق و کمک رتبه مورد مطالعه قرارداد و در نتیجه با اصلاحاتی شرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

ماده ۱- مادام که وزارتخانه ها و

بهریک از استادان و دانشیاران فقط در یک وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مجاز خواهد بود تبصره ۳ - استادان و دانشیاران علاوه بر حقوق و مزایای قانونی مربوط بخدمت اصلی خود فقط میتوانند از یکی از موارد این ماده و ماد قبل استفاده نمایند و نمیتوانند از وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی بهیچ عنوان دیگر حقوق یا حق الزحمه یا فوق العاده دیگری دریافت نمایند.

مخبر کمیسیون فرهنگ دکتر بینا

گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسه ۱۲ اسفند ماه ۱۳۳۰ با حضور آقای وزیر فرهنگ لایحه مربوط با استفاده از خدمات استادان و دانشیاران و دیبران در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی را رسیدگی و با توضیحاتی که از طرف آقای وزیر فرهنگ داده شد خبر کمیسیون فرهنگ را تأیید و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون استخدام - دکتر جهانشاهی

رئیس - کلیات مطرح است کسی اجازه صحبت نخواست است. رأی گرفته میشود ورود در مواد آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود

ماده ۱ - مادام که وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی برای خدمت تدریس در آموزشگاههای اختصاصی خود احتیاج بخدمت استادان و دانشیاران یا دیبران دارند میتوانند در مورد استادان و دانشیاران با موافقت دانشگاه و در مورد دیبران با موافقت وزارت فرهنگ ساعات اضافی تدریس (بنحویکه منافات با وظایف آنان در دانشکده و یادیرستان مربوطه نداشته باشد) برای آنان تعیین نمایند مأخذ پرداخت حق التدریس در آموزشگاههای عالی حداکثر ساعتی ۱۵۰ ریال و در سایر آموزشگاهها حداکثر در دوره دوم متوسطه ساعتی ۱۰۰ ریال و در دوره اول متوسطه ساعتی ۷۰ ریال خواهد بود.

تبصره - پرداخت حق التدریس استادان و دانشیاران از اول فروردین ۳۵ تا تاریخ تصویب این قانون در آموزشگاههای اختصاصی وزارتخانه ها بهیزانی که تعهد شده در صورت انجام وظیفه و بشرطی که از میزان مقرر در این قانون تجاوز ننماید بلامانع میباشد.

رئیس - شورای اول این لایحه را مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - هرگاه وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی برای انجام خدمات فنی و تخصصی بقدری از تدریس احتیاج بتخصص داشته باشند که تأمین آن از بیین کارمندان دولتی ممکن نباشد با استفاده از خدمات متخصصین هم مقدور نگردد و انحصار استفاده از وجود یکی از استادان یا دانشیاران محسوس شود وزارتخانه یا مؤسسه مربوط مراتب را به هیئت وزیران گزارش میدهد و در صورتیکه هیئت وزیران لزوم استفاده از خدمت راهبیت وزیران لزوم استفاده از خدمت استاد یا دانشیار را تأیید نمود وزارتخانه یا مؤسسه مربوط میتواند بدانگاه رجوع نماید دانشگاه با تصویب شورای دانشکده و شورای دانشکده متخصص ذیصلاحیت را از میان استادان و دانشیاران انتخاب و بوزارت خانه یا مؤسسه مربوط معرفی میکند که از ساعات آزاد و بنحویکه منافات با وظایف او در دانشکده نداشته باشد استفاده نمایند

ما هم همین است، باور فرمائید بزرگترین خدمتی که میشود بمملکت کرد اینست که وسیله فراهم بیآوریم و بهانه بگیریم که بانواع واقسام مختلف بر اران و فرزندان خودمان را بفرستیم بخارج تحصیل کنند و بعد برگردند باین کشور و در این مملکت کار کنند باین طوری که هر ضعیف میگویم بهانه بگیریم برای اینکه البته اعزام محصل بفرنگ باید تشویق بشود و من امیدوارم که این قانون همین امروز بگذرد برای اینکه بعد ممکن است چهار تعطیل و تویق بشویم و نظر آقای مهندس هدایت اگر عده شعبه دانشکدهها کم بود میشد، اما چون عده کم نیست فقط رعایت الاهم و فالاهم را باید بکنیم در شعبه دانشکدهها یک عده تناسبی هست، شما از دانشکده پزشکی یک نفر را میفرستید از دانشکده ادبیات ۸ نفر را میفرستید این هم برابر دارد والا نکته ای که تذکر فرمودند بسیار صحیح است (یکی از نمایندگان - پورسازان پورسازان درست در نمی آید (مهندس جفرودی - اسم ببرید نیست تهیه کنید) در هر صورت گمان میکنم نظر بنده نظر اکثریت آقایان باشد راجع باین ماده، و امیدوارم که این قانون هر چه زودتر تمام بشود و مخصوصاً جناب آقای وزیر فرهنگ سعی بفرمائید هر چه زود تر عملی بشود والا قانونی که گذرانیدم در دوره گذشته متأسفانه بر حله عمل قطعی نرسید تصویب و صورتی هم از آنجا وزیر فرهنگ نبود امیدوارم این قانون که بگذرد حرفها بر حله عمل در بیاید و قدم بزرگتری برای مملکت برای ممتویات مملکت برداشته بشود

رئیس - دیگر در ماده اول کسی اجازه صحبت نخواسته است، پیشنهادات مادام اول قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده اول بن جمله (این محصلین باید) (دارای گواهینامه دوره کامل متوسطه بوده) عبارت (حداقل) اضافه شود (امیدسالار -

رئیس - آقای امیدسالار جناب آقای وزیر فرهنگ ضمن بیانات خودشان مثل اینکه تأیید ضمنی برای این موضوع فرمودند ولی بنده پیشنهاد دادم که حد اقل باید دارای گواهینامه دوره کامل متوسطه باشند و چون حد اکثر سن را ۲۲ سال تعیین کرده اند تصور میکنم در این قسمت افراد لیسانسیه و دکتری را که برای گذراندن رشته های تخصصی میخواهند باروی بیاورند باز میدارد برای اینکه ما اگر بخواهیم حد اکثر سن را ۲۲ سال بگیریم يك نفر دکترا، ۱۸ سال باید درس بخواند ۶ سال ابتدائی ۶ سال متوسطه ۶ سال یا ۷ سال قسمت عالی را در طلب پاساير رشته ها

در نظر بگیریم میشود ۱۸ ساله. درس ۷ سالگی وارد مدرسه ابتدائی شده باشد میشود ۲۵ سال وقتی شما حد اکثر سن را ۲۲ سال تعیین کردید مثل این است که دیگر اجازه ندادید که هیچ دکتری و هیچ لیسانسیه ای برای تکمیل تحصیلات خودش بخارج برود (صحیح است) (مهران - لیسانسیه ممکن است) تازه در صورتیکه بهیچوجه رفوزه نشده باشد ولی اگر یکسال رفوزه شده باشد ممکن نیست و چون آقایان همکاران محترم همه صحبت فرمودند که این جوانان امروزی که برای ادامه تحصیلات بخارج میروند مرد های فردا خواهند بود و بارستگین اداره مملکت بر روی دوش آنهاست منظور ما این است که اینها بروند قسمت های تخصصی را ببینند و از وسائلی که متأسفانه هنوز در اختیار وزارت فرهنگ نیست استفاده کنند بهتر این است که اجازه بفرمائید و آقای مخبر محترم کمیسیون هم موافقت بفرمائید که حداقل در اینجا گذاشته بشود حد اکثر سن هم ۲۵ یا ۲۶ سال باشد (چند نفر از نمایندگان - ۳۰ سال)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ -** شرایطی که در این ماده منظور شده یکی شرایط علمی است یکی شرایط سنی. شرط علمی طبیعی است که باید باشد نوشته شده گواهینامه تا دوره کامل متوسطه، این حداقل تحصیلاتی است که خواسته شده است بنابراین اگر داوطلبی بیداشد که تحصیلاتش بر این اساس باشد و اما راجع باینکه بیشترى داشت مانعی ندارد و بهتر است و اما راجع بسن، بنده بخدمت اجازه میدهم چون تجربیاتی هم در این باب دارم تذکراتی باستحضار آقایان نمایندگان محترم به سامن، البته اینکه فرمودند شاگردان اول دانشکدهها فرستاده بشوند بسیار خوب است، قانونی هم گذشته ولی با کمال تأسف باید عرض کنم که این قانون را دولت نتوانسته است عملی بکند و اگر هم عملی کرده است جز آن کرده و آنهم در این اواخر سعی کردیم که این قانون اجرا بشود و شاگردان اولها بروند بخارج علمت این بوده است که يك قانونی گذشته اولاً ضعف بماسبق کرده از چند سال پیش بخدمت رشته های مختلف تمام را قید کرده یعنی همین دانشکده ادبیات که اینجا صحبت شد هفت رشته است عین همین رشتهها در دانشسرای عالی است (دکتر بینا - مال دانشکده ادبیات را که بفرستادید) همین را عرض میکنم عملی نشده است جموعاً عده اینها خیلی زیاد می شود یعنی بانه از ای میشود که چون توانائی دولت هم از لحاظ مالی محدود است بنابراین نمیتواند همه را بفرستد نتیجه چه میشود؟ همینکه حالا ملاحظه بفرمائید مادر این ماده پیش بینی کردیم بخارج دولت ما

بیائیم اشخاص را بفرستیم که تحصیلات متوسطه دارند و سنشان هم زیاد نیست اینرا باید عرض کنم عده زیادی میخواهیم بفرستیم که لیسانسیه بشوند و متعصمی بشوند و برگردند در همان رشتههایی که ملاحظه فرمودید منتهی سعی میکنم که وقتی میروند جوان تر باشند تا زبان بهتر بتوانند یاد بگیرند و دروس را بهتر بتوانند تحصیل کنند بنده مکرر دیده ام لیسانسیه ای رفته بخارج و لیسانسیه هم بر گشته چندین سال در خارج مانده نتوانسته موفق بشود بمناسبت نداشتن زبان و شاید مقدمات تحصیل کافی نبوده است یا باین نامهای آنجا منطبق نبوده نتوانسته وارد مدارس بزرگ بشود و این بنظر بنده خیلی اهمیت دارد که ما سعی بکنیم از بهترین شاگردان دیپلمه متوسطه بفرستیم اینها جوانند اعتماد زیاد دارند وقتی که شروع میکنند ب تحصیل عالییه در آنجا بر محل عالی و تخصص خواهند رسید و وجود های مقتنی خواهند بود بنده برای مثال عرض میکنم که در سال ۲۸ و ۲۹ در زمان وزارت مرحوم دکتر زنگنه بود ما يك عده ای را از طریق مسابقه فرستادیم بخارج و بنده در حضور آقایان عرض میکنم که این محصلین بلا استثناء مرتباً مراحل تحصیلی را طی کردند و حتی بین اینها بعضی موفق شدند در امتحان اکثر نا و انتر نای پاریس که خود آقایان میدانند چقدر اهمیت دارد شرکت بکنند و قبول بشوند دلیلش این بود که جوانتر بودند و اما راجع باینکه لیسانسیهها بروند و دکترها بروند هیچ معنی اینجا نکرده و آخر ماده راه را باز کرده در این تبصرهها نوشته است شاگردان اول هر دانشکده را بفرستند بانخاب شورای عالی دانشگاه در مواد بعد در ماده ۵ هست که ما مجاز هستیم از بین کسانی که در خارج مشغول تحصیل هستند و بخصوص رشته های تخصصی را میخواهند آنها را جزء محصلین دولتی کنیم در صورتیکه خوب تحصیل کرده باشند و صاحب امتیازاتی باشند علاوه بر این بموجب ماده هر کس بخارج خودش داشته باشیم که افراد تحصیل کرده داشته باشیم بعقیده من لازم نیست که متخصص عالیقام درجه يك داشته باشیم که ۵ سال طب اینجا بخواند و ۵ سال هم در خارج که بنده نمی دانم چه چیزهایی قادر باشند بخوانند، ما این را در درجه دوم می دانیم بلکه باید مقدار طبیب باید در کشور زیاد باشد تعداد بهدار باید در مملکت زیاد باشد یلیس دانسته باشند که بتوانند دستورات این پزشکان را بهمین مقداری که الان از دانشکدهها بیرون می آید به مرحله عمل بکنارند (مهندس فرور - برای مدارس حرفه ای باید بفرستند) از این جهت پیشنهاد جناب آقای امیدسالار دارای این اهمیت است که اگر بخواهیم سن را ببرند بالا

است بخارج دولت در خارج تحصیل کنند و محصلین خوبی باشند این را با آقایان عرض میکنم ما با موافقت دانشکدهها از هر دانشکده ای يك نفر از شاخص ترین و برترین شاگرد را ارسال می فرستیم اگر زیادتر بکنیم نخواهیم توانست بفرستیم و مزایای ماده اول از بین می رود.

رئیس - آقای مهندس جفرودی مخالفید بفرمائید.

مهندس جفرودی - پیشنهادی را که جناب آقای امیدسالار فرمودند بنده مخالفم و دلایل مخالفتم را ضمن مطالب دیگری بمرض میرسانم بنده تصور میکنم وضع مملکت ما بجائی کشیده که وزراء و رجال مابین شك باید بکارهای ابتکاری بکنند آنچه در گذشته معمول بود نمی شود آنها را ب همان سبک و رویه ادامه داد برای اینکه آنچه در ۲۰ سال پیش مورد حاجت بود امروز دیگر نباید ب همان صورت باشد اگر همانها را تکرار کنیم مملکت بجلو می رود، اعزام محصلین دیپلمه یا لیسانسیه بنده فعلاً در حال حاضر بخصوص بادر نظر گرفتن این مطلب که مضیقه بود چه ای هست بهیچوجه مصلحت مملکت نیست و باید در نظر گرفت که عده ای خوشبختانه از متولین و متمسکین وسیله دارند و فرزندان شان را می فرستند و آنها هم در یک رشته تخصصی درس میخواهند از بودجه ای که اینقدر کم است بهیچوجه نباید آنها را فرستاد، بنده فکر کردم که این لایحه باین صورت خواهد بود که وزارت فرهنگ از این پس مجاز است سالیانه مبلغ معینی صرف کند که عده ای را از سال سه متوسطه آماده کند و برای یاد گرفتن علوم تخصصی بخارج بفرستد بنده چنین لایحه ای را خیلی مفیدتر می دانستم (صحیح است) امروز کشور ما احتیاج ندارد باینکه ...

رئیس - آقای مهندس جفرودی در اطراف مخالفت با پیشنهاد صحبت بفرمائید ۵ دقیقه هم بیشتر وقت ندارید.

مهندس جفرودی - بله، عرض کنم امروز اگر مادر رشته پزشکی احتیاج باشیم بعقیده من لازم نیست که متخصص عالیقام درجه يك داشته باشیم که ۵ سال طب اینجا بخواند و ۵ سال هم در خارج که بنده نمی دانم چه چیزهایی قادر باشند بخوانند، ما این را در درجه دوم می دانیم بلکه باید مقدار طبیب باید در کشور زیاد باشد تعداد بهدار باید در مملکت زیاد باشد یلیس دانسته باشند که بتوانند دستورات این پزشکان را بهمین مقداری که الان از دانشکدهها بیرون می آید به مرحله عمل بکنارند (مهندس فرور - برای مدارس حرفه ای باید بفرستند) از این جهت پیشنهاد جناب آقای امیدسالار دارای این اهمیت است که اگر بخواهیم سن را ببرند بالا

بیشتر اطباء و لیسانسیهها یعنی کسانی که مدارس عالی را بیرون مردم ایران دیده اند امکان پیدا کنند بروند آنجا يك تذکر بسیار بجائی جناب آقای حشمتی دادند و آن این است که این آقایان یعنی يك دیپلمه طب یا يك لیسانسیه زبان خارجی را بعد کافی نمی دانند که بروند آنجا تحصیلات عالی بکنند و تزش را بگذرانند در صورتی که يك کسی را که از متوسطه، از کلاس های پائین می فرستند این مجال را دارد، فرصت دارد که تحصیلاتی بکنند زبان مجرایا یاد بگیرد و بعد بتواند تحصیلات عالی را بگذرد از این جهت بنده با این پیشنهاد مخالفم و فکر میکنم که آقایان رأی باین پیشنهاد بدهند.

رئیس - آقای امید سالار میخواهید استرداد بفرمائید یا می خواهید توضیح بدهید.

امیدسالار - يك توضیح مختصر می خواهم عرض کنم.

رئیس - دیگر توضیح ندارد، باید رأی گرفت مجدداً قرائت می شود.

(شرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ -** در بیانی که فرمودند صحبت بالا بردن سن را فرمودند در پیشنهادشان مرفوع فرموده اند که حداقل دارای دیپلم کامل متوسطه باشند، بنده با ایشان موافقم، حرفی ندارم، از سن قبلی نکرده اند.

مخبر کمیسیون فرهنگ (دکتر بینا) - بنده هم موافقم.

رئیس - آقایان که با این پیشنهاد که آقای وزیر فرهنگ موافقت و موافقت هستند قیام فرمائید (اغلب برخاستند) تصویب شد، پیشنهاد دیگری قرائت می شود، آقایان توجه داشته باشند که در توضیح و در مخالفت پیشنهاد، دقت بیشتری نمی شود صحبت کرد، پیشنهاد دیگر قرائت می شود.

(شرح ذیل خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد می نمایم که در ماده اول تعداد محصلین اعزامی معین شود.

رئیس - آقای دکتر امین **دکتر شفیق امین -** بنده همان طوریکه قبلاً هم عرض کردم تعداد محصلین باید از حال روشن بشود اولاً از نقطه نظر بودجه ای در خارج پورسانت های باید برای این عده یعنی دیپلمه ها باشد حالا که آقایان موافقت فرمودند که هم دیپلمه بروند وهم لیسانسیه وهم دکتر در تبصره ای که طبق قانون قبلی از شاگرد های اول هر دانشکده ای معرفت پورسانت های معین بشود و تعداد دیپلمه ها که طبق ماده اول این قانون میروید باید کاملاً معلوم بشود هم از نظر بودجه ای هم از نظر تعداد رشته تحصیلی که معلوم بشود چطور خواهند بود بطور

متوسط خرج تحصیل در دانشجو را در اروپا ۳۵ لیره در نظر بگیرند که مقدارش را وزارت فرهنگ میدهد و مقدارش را خود دانشجو که در همراه در حدود ۷۷۰۰ ریال میشود، سالیانه در حدود ۹۵ هزار ریال میشود سالیانه در حدود ۹۵ هزار ریال میشود در امریکا چون خرج گران تر است ۱۶۰ دلار میدهند میشود در ماه ۱۲۱۶۰ ریال، و در هر سال میشود ۴۹۲۰۰ ریال به اضافه مخارج کتاب، در امریکا چون مخارج تحصیل زیاد است این مبالغ زیادی اضافه میشود، یعنی میشود گفت که هر محصلی که برای لیسانس می رود در اروپا در حدود ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان در دوره تحصیلی از کسبه دولت خرج خواهد کرد درد کترا که بین ۸ تا ۸۱۶ سال است میخوم شش سال سیصد هزار تومان و ما کریم هشت سال پانصد هزار تومان خواهد بود در امریکا خیلی بیشتر خواهد بود در حدود ۱۵۰ هزار تومان برای مملکت تمام خواهد شد و در لیسانس حداقل ۱۱۰ تا ۱۲۰ هزار تومان برای این مملکت تمام خواهد شد، اینها را باید در نظر کرد هم از نظر بودجه ای و هم از نظر خرجی که برای محصل میشود روشن بشود، چهار نفر، پنجاه نفر، صد نفر، آقای وزیر فرهنگ خودشان خوب وارد هستند چون خودشان سرپرست بوده اند و بکارهایشان از نظر بودجه محیط هستند، از نظر تعلیماتی این روشن بشود، رشته ها تعیین بشود، بنده خود تجربه دارم در بهاری یا در بهداشت یا در دانشگاه تصور میکنم در عرض پنج، شش سال دیگر تعداد پزشکان و بهدارها و همان مدسن پراستین که جناب آقای دکتر فرمودند کافی خواهد بود، فعلاً تعداد دانشجویانی که در اروپا یا در امریکا در رشته طب تحصیل میکنند از تمام رشتهها بیشتر است پس از اینهم آقایان اطمینان داشته باشند باندازه کافی طبیب خواهید داشت ولی متخصص ندارید، بنده خواهش میکنم جناب آقای وزیر فرهنگ اینرا قبول بفرمائید و جناب آقای دکتر بینا مخبر هم قبول بفرمائید که برای رشته های تخصصی تعداد معین بشود مخصوصاً برای پزشکی، و بنده اطمینان میدهم که برای پزشکی، این در دانشکده تهران یا تبریز و شیراز و صفهان و مشهد بیرون می آیند از نظر طب ساده معادل فرنگ هستند ولی چیزیکه هست ما متخصص نداریم از نظر تخصص برای فرا گرفتن و تحصیل در رشته تخصصی در اروپا و یا امریکا حد اقل سه سال وقت لازم است، یعنی ما برای رشته هایی که برای مملکت لازم است برای تعلیم تبصره ای که طبق قانون قبلی از شاگرد های اول هر دانشکده ای معرفت پورسانت های معین بشود و تعداد دیپلمه ها که طبق ماده اول این قانون میروید باید کاملاً معلوم بشود هم از نظر بودجه ای هم از نظر تعداد رشته تحصیلی که معلوم بشود چطور خواهند بود بطور

خواهد کشید که طبیب بشوند بنده يك نفر را در امریکا دیدم که چهار سال میکشد و هنوز نتوانسته بود سال اول دانشکده امریکا را ببیند چون در آنجا مشکل است و همین طور در انگلستان جوانانی از اینجا میروند آنجا برای تحصیل طب مدتها معطل میشوند و نمیتوانند وارد شوند تغییر رشته میدهند، بروند شیمی می خوانند اینست که باید تعداد روشن بشود، پورسانت آرزو روشن شود رشته ها معین بشود آن وقت بهتر خواهد بود.

(یکی از نمایندگان - رشته ها معین است) چون در قانون گفته شده است بنده خواستم معین بشود

رئیس - آقای تیمورتاش مخالفید؟

تیمورتاش - بنده صد در صد مخالفم

رئیس - بسیار خوب، دیگر لازم نیست به آقایان تذکر میدهم تا بحال ۲۲ پیشنهاد رسیده است توضیح و مخالفت بیشتر از اینج دقیق نمیشود چون ۲۲ تا پیشنهاد رسیده نباید پیشنهاد دهند گمان میشد از ۵ دقیقه صحبت کنند، آقای تیمورتاش

تیمورتاش - اگر يك مرد عامی و بیسوادی مثل بنده (صحیح است) خود می دانم صحیح است، این پیشنهاد را کرده بود قابل گذشت بود بنده تعجب می کنم از جناب آقای دکتر، يك مرد فرهنگی که وقتی دولت می آید و برای کمک بفرندنگ مملکت، برای اعزام محصل بخارج برای اینکه جوانهای مملکت بتوانند مردان فردای همین کشور بشوند می آید میفرماید اولاً تعدادش را همین الان معین کنید و انبیا مبلغ خرجش را تعیین کنید جناب دکتر قربان باید شما پیشنهاد بفرمائید آنچه را میتوانید، آنچه را که در قدرت دارید بفرستید هر چه که خرجش می شود بدهید و اما بدبختانه و بدبختانه این لایحه بسیار بسیار محدود است بدلیل دلیل اولش ماده درمض است که می گویند بتعداد اشخاصی که بر میگردند ما میتوانیم محصل اعزام بکنیم، یعنی شاید بیش از سی و چهار نفر در سال نباشد دوم اینکه مقدار مخارج راهم معلوم کرده بستم بنظر هیأت وزیران است پس اینهم بدبختانه محدود است مرحله سوم را که می خواهم عرض کنم این است که اصلاً این ماده، حالا بمانده که رسیدیم بنده عریض زیادی دارم که اگر اجازه فرمودید عرض می کنم ولی لاف لاف بنظر بنده اگر ما بیائیم با این متن بخشی که به محصل می دهیم و در بودجه وزارت فرهنگ هم معلوم است که چقدر است و مقدارش را برای محصلینی که در خارج هستند پیش خور شد است و مصرف شده است این را هم بیائیم محدود کنیم و مخصوصاً مقید بدهد و قیمت بکنیم بنده صدر درم مخالقم

دکتر امین - بنده توضیح دارم **رئیس -** يك دفعه بیشتر نمیشود توضیح داد توضیح دادید، يك توضیح و يك مخالف یکدفعه قرائت می شود و رأی گرفته می شود (مجدداً بشرح سابق خوانده شد) رأی گرفته می شود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام کنند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگر قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم در تبصره ماده يك رتبه اول کامل متوسطه هم از مسابقه معاف باشد سعید مهدوی

رئیس - آقای مهدوی **مهدوی -** راجع بشاگردان دانشکدهها و دانشسرا رتبه اول را از مسابقه معاف کردید که بهرینه دولت فرستاده شود بنده در پیش نهادم ذکر کردم این برای تشویق محصلین است برای حائز شدن رتبه اول بهتر این است که وقتی محصلین که دوره کامل متوسطه را طی میکنند و با ایشان تصدیق میدهند و رتبه اول را حائز میشوند آن شرایطی که برای شاگردان اول دانشکدهها فائزند برای اینها هم این شرایط را قائل بشوند که از مسابقه معاف باشند این بنظر بنده مشکلی برای وزارت فرهنگ تولید نمی کند و يك نوع تشویقی هم برای حائزین رتبه اول مدارس است (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ -** اگر این محصلینی که می فرمائید امتحان متوسطه میدهند هم در یکجا امتحان میدادند و يك شاگرد اول میداشتند این فرمایش جناب عالی صحیح بود ولی ماعدن زیادی دبیرستان داریم و هر دبیرستانی هم يك امتحان مستقلى دارد و هر کدام يك شاگرد اول، بنابراین این پیشنهاد عملی نیست بنده میخواهم عرض کنم ما میخواهیم شاگرد های برجسته متوسطه را برای رشته های تخصصی معینی که در ماده اول ذکر شده بخارج بفرستیم بنابراین این مسابقه ای که ما میکنیم با آن مواد و رشته های تحصیلی مورد حاجت متناسب خواهد بود از این جهت است که امتحان متوسطه با این مسابقه تفاوت دارد بنظر بنده بهتر است موافقت بفرمائید از برای این که این پیشنهاد عملی نمیتواند باشد به مناسبت تعداد زیاد دبیرستانهای کشور و عدم امکان انتخاب يك نفری که میفرمائید صرف نظر بفرمائید

سعید مهدوی - بنده صرف نظر کردم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ماده يك بشرح زیر اصلاح گردد

عده این دانشجویان از هر شعبه هر دانشکده بکنفرانسی آخر مهندس جفرودی رئیس - آقای مهندس جفرودی پیشنهاد آقای مهندس هدایت وقتی اینجا تشریف داشتند اند مقصود این است که دانشکده فنی ما شعبه معدن دارد شعبه راه و ساختمان دارد شعبه برق دارد شعبه شیمی الان مادر مملکت مهندس مکانیک خیلی کم داریم تعداد مکانیسی هائی که در مملکت هستند فوق العاده کم است روز بروز هم ماشین باین مملکت وارد میشود و باید متناسب با تعداد ماشین هائی که وارد مملکت میشود مهندس و کادر فنی تربیت بشود این لایحه طوری تنظیم شده که هر سال یک نفر از اینها فرستاده میشود این یک نفر ممکن است از راه و ساختمان باشد برای اینکه بهترین نمره را آورده باشد مثلا شاگرد اول شعبه مکانیک ۱۶ گرفته باشد و شاگرد اول شعبه راه ۱۹ خوب طبیعتا شورای دانشکده این را میفرستد حالا که میخواهید تشویق بکنید تشویق مفید بکنید که برای مملکت مفید باشد بنده تردید ندارم که جناب آقای وزیر فرهنگ این نظر بنده را تأیید می فرمایند منتهی کمی بوده است که مانع است این است که بنده خواستم از ایشان استدعا بکنم از لحاظ شب دانشکده ها مثل دانشکده ادبیات این معظور در ادب اینرا محدود بکنید بیک عده دانشکده معینی که مورد نظر است و باین ترتیب لایحه اصلاح شود

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - موضوع احتیاجات مملکت در رأس آن موضوعاتی است که در این قانون مورد توجه بوده است .
در ماده اول ملاحظه میفرمایند که ذکر شده که این اشخاص برای تحصیل رشته های مختلف پزشکی ، فنی ، کشاورزی ، علوم و تعلیم و تربیت میروند بنا بر این مهندس مکانیک نداریم و مهندس ماشین نداریم همین امر موجب شده که این قانون را بیاد آوریم برای اینکه این متخصصین را تربیت کنیم در آن ماده اول هم پیش بینی کردیم اما اینکه شاگردان اول دانشکده ها را بفرستیم این يك اصل کلی است یا ما باید قبول کنیم همان قانون سابق را که شاگردان اول همه رشته ها را بفرستیم این خودش در سال ۶۰ نفر ۷۰ نفر میشود (یک نفر از نمایندگان - بشود) بشود اما يك مطلب هست که خرج آنها را هم باید داد خرجش در بودجه پیش بینی میشود بودجه ای هم که الان داریم يك رقم محدود معینی دارد که باید به مصرف محصلین برسد مادر سال دو بیست میلیون ریال برای اینکار اعتبار داریم و این محصلینی که

الان در خارجه هستند از این دو بیست میلیون ریال دارند استفاده میکنند (موسوی - از چندش استفاده میکنند) تقریباً تمام البته ما میتوانیم بتدریج که محصلین می آیند بتربیت محصل جدید بفرستیم (صحیح است) من به آقایان اطمینان میدهم که اگر روزی ممکن شد از حیث بودجه سایرین را هم بفرستیم ولی الان بنده اگر این پیشنهاد را قبول کنم باید از اعزام دیپلمه های متوسطه صرف نظر کنم و باین جهت بنده این پیشنهاد را قبول نمیکنم برای اینکه همانطور که عرض کردم و بکرات امتحان کردیم ما اگر از دیپلمه های متوسطه بتوانیم بفرستیم نتیجه بهتر میگیریم اما اگر لیسانسه های رتبه اول فرض بفرمایند رشته فلسفه یا رشته قضائی یا رشته های قسمت های دیگر دانشکده ها را بخواهیم تمام را بفرستیم ما را محدود خواهد کرد از نظر اعتباراتی که داریم البته اگر اعتبارات نامحدودی در سال داشتیم بنده فوراً این پیشنهاد را قبول میکردم چون هر چه بیشتر بفرستیم هر چه بیشتر تشویق بکنیم بهتر است ولی متأسفانه فعلاً نمیتوانیم فعلاً باین مطلبی که میفرمایند که در تبصره باید اصلاح بشود و خود ماده تمارض پیدا میشود برای اینکه اگر این را قبول کنیم دیگر ماده را نمیتوانیم اجرا کنیم یعنی باید هر چه پول داریم صرف این شاگردان اول دانشکده ها بکنیم یعنی فرض بفرمایند محصل بفرستیم در بیاریم در رشته ادبیات فارسی دکترای بگیرند بنده نمیدانم آیا این لازمتر است یا يك دیپلمه متوسطه را بفرستیم آبیاری بخواهد همین احتیاجات مملکت است که ما را وادار میکند يك محدودیت هائی در يك قسمتهائی قائل بشویم برای اینکه امکانات مالی ما محدود است اینست که بنده استدعا میکنم و با آقایان اطمینان میدهم در این انتخاب رشته ها که در ماده ۱ معین کردیم بقسمتهای فنی و کشاورزی و پزشکی اهمیت بیشتری میدهم و سعی می کنیم از دیپلمه های متوسطه ای که می فرستیم همیشه برای این رشته ها باشد که مورد علاقه آقایان است و همینطور هم باید باشد و باین ترتیب منظور آقایان تأمین میشود و اما اینکه فرمودید همه شاگرد های اول را بفرستیم نخواهیم توانست با بودجه فعلی اینکار را بکنیم

رئیس - آقایان توجه بفرمایند پیشنهاد مجدداً قرائت میشود و بعد رأی میگیریم (شرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد میکنم تبصره ماده ۱ بشرح زیر اصلاح گردد
عده این دانشجویان از هر شعبه هر

دانشکده بکنفرانسی آخر مهندس جفرودی رئیس - رأی گرفته میشود به این پیشنهاد آقایان اینکه موافقت قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد

۶- تقدیم لایحه سازمان نقشه برداری کشور و استرداد لایحه سابق بوسیله آقای وزیر صنایع و معادن
رئیس - آقای وزیر صنایع و معادن (مهندس شریف امامی) - بطوریکه خاطر آقایان محترم مستحضراست در سال گذشته لایحه سازمان نقشه برداری کشور از طرف دولت گذشته تقدیم مجلس شورای ملی شد نظر باینکه در این لایحه اصلاحاتی لازم بود در آن لایحه تجدید نظر شده و مجدداً تقدیم میشود و آن لایحه مسترد خواهد شد چون این یکی از کارهای اساسی است که باید بصورت اساسی انجام شود و جنبه فنی دارد و قرار شده باینکه این سازمان نقشه برداری در سازمان صنایع متمرکز بشود و کلیه کارهای نقشه برداری کشور که الان در قسمت های مختلف صورت میگیرد در آنجا متمرکز بشود از این لحاظ خواستم استدعا کنم توجه بشود که این لایحه در کمیسیونها زودتر رسیدگی و شور بشود که در جلسه هلنی هر چه زودتر مطرح گردد (احسن است)

رئیس - بکمیسیونهای مربوطه فرستاده میشود.

۷- مذاکره در گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باعزام محصلین بخارجه
رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود. (شرح زیر خوانده شد)
مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم تبصره ماده ۱ قانون اعزام محصل بخارجه بشرح زیر اصلاح شود .
تبصره - در هر سال دانشجویان رتبه اول شعب مختلف دانشکده های پزشکی و فنی و هنر کده و کشاورزی و بعضی از رشته های علوم و ادبیات مرکز و شهرستانها بدون مسابقه بجهت دولت بخارجه اعزام میشوند ترتیب انتخاب دانشجوی رتبه اول و دانشکده ها و دانشسرای عالی و هنر سرا ی عالی که رشته های تحصیلی متعدد دارند و فوقاً ذکر نشده از مابین فارغ التحصیلان رتبه اول رشته های مختلف آن دانشکده با تصویب شورای دانشگا خواهد بود .
مهندس سعید هدایت
رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس هدایت - در اینجا که موضوع اعزام فارغ التحصیلان رتبه اول

بحث وصحبت شد و بنده عرضی کردم جناب آقای وزیر فرهنگ استدلالاتی فرمودند که بنظر بنده تا اندازه ای صحیح بود و لکن جمع بین این دو نظر هم ممکن است همانطور که دوست عزیز و همکار محترم بنده آقایان دارند راجع به تربیت کادر متخصص فرمودند که در بعضی رشته ها ما افترا دم داریم و نفر متخصص داریم پس بهتر است در آن رشته ها که خود جناب آقای وزیر فرهنگ هم معتقد هستند قبول فرمایند که در آن شعب مختلف که مملکت احتیاج دارد متوجه تربیت کنیم و اگر نخواستیم متخصص فلسفه تربیت کنیم دست وزارت فرهنگ باز باشد کصراً استدلال فرمودند بعضی دانشکده ها مثل عده دانشاد بیات رشته های مختلف دارد رشته های رشته دارد و حال آنکه دانشکده پزشکی يك شاگرد اول بیشتر ندارند این است که بنده جمع بین این دو مطلب و دو نظر که خود جناب عالی هم تصدیق فرمودید کردم و روی این اصل يك پیشنهادی تقدیم کردم که رشته های مختلف فنی همان رشته هائی که در نظرمان است یعنی رشته پزشکی رشته مختلف فنی و کشاورزی و اینها همه شبش را موافقت بفرمایند رتبه های اولشان بخارجه اعزام بشوند و از بعضی رشته های علوم و ادبیات بکنفران بفرستند آن را اختیارش را با وزارت فرهنگ گذاشتیم برای اینکه اختیار با دولت باشد و در آن قسمت هائی که مثل دانشسرای عالی و هنر سرا ی عالی رشته های مختلف دارد همانطور که در قانون و در این لایحه هست بانتخاب شورای عالی دانشگاه باشد این جمع بین هر دو نظر است و بنده استدعا میکنم که حضرتعالی که کاملاً واقف باین مطلب هستید این پیشنهاد را قبول بفرمایید یکی هم شرط سن را از آن برداشته ام برای اینکه آنجا ذکر نشده بجهت سنی فقط نوشته است شرایط سنی اگر شرایط سنی مقصودتان همان ۲۲ سال بالا است اینکده صحیح نیست برای اینکه اینها دیپلمه دانشکده ها هستند بنا بر این سن ۲۲ سال کافی نیست و باید در سن ۲۲ سال حال تجدید نظر بشود ولی این شرایط سنی اینجا يك لفت زائمی بود که بنده در پیشنهادم حذف کردم . (دکتر بینا - در تبصره نوشته بدون مسابقه و رقابت شرایط سنی) خیلی خوب وقتی اینطور است بنده این قسمت را قبول میکنم و شما هم آن قسمت دیگر پیشنهاد را قبول بفرمایید .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ بنده با کمال تأسف باید عرض کنم و از آقایان استدعا کنم که این پیشنهاد را مسترد بفرمایند برای اینکه جناب آقای مهندس هدایت این پیشنهاد اسباب يك تبعیضی میشود بین دانشکده هائی که تابع دانشگاه هستند که ما بگوئیم

از يك دانشکده همه فارغ التحصیل ها را بفرستیم و از يك دانشکده بکنفران بفرستیم ما يك تصمیم کلی میگیریم و از هر دانشکده بکنفران بفرستیم و آن نظری که اصولاً آقایان دارند راجع به تربیت کادر متخصص همانطور که عرض کردم ما در ماده ۱ تأمین کردیم و بخصوص ذکر کردیم و او در رشته ها را و در انتخابی هم که بعد ها خواهیم کرد کوشش خواهیم کرد که آن رشته های فنی و کشاورزی و پزشکی بفرستادیم زیادتری بیشتر باشد و از آن رشته ها عده زیادتری بفرستیم این را اطمینان داشته باشید و برای اینکه يك اثر روحی بدی باقی نگذاریم بین دانشکده های مختلف این تبعیض را روا نفرمائید و استدعا میکنم که پیشنهاد را مسترد و صرف نظر بفرمایید .

رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس هدایت - رأی بگیرد دیگر هیچکس در ایران تحصیل نخواهد کرد .

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود (شرح سابق خوانده شد) . رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایان موافقت قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) از ۸۶ نفر ۴ نفر رأی دادند بنا بر این تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)
محصلینی که طبق ماده و تبصره فوق و بهزینه دولت بخارجه اعزام میشوند باید متعهد شوند که پس از تکمیل تحصیلات لااقل باندازه مدتی که از هزینه دولت استفاده کرده اند در کشور ایران بکار بر دازند (دکتر شفیع امین - باید تضمین بردازند) (صارمی - وجه التزام بگیرد) (تیمورتاش - ضمانت اجرائی باید داشته باشد)
وزیر فرهنگ - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ هم قبول کردند. آقای دکتر در مخالفت بفرمایند **دکتر دادفر** - بنده با پیشنهاد جناب آقای صدرزاده فقط از این نظر که تمهیدات کافی نیست مخالفم چون باید يك کلمه تضمین هم پشت سرش باشد تا کافی باشد برای اینکه تمام آنها که از کشور میروند الان این تمهید را میسپارند ولی با وجود این تمهید نمایند .

رئیس - آقای صدرزاده - صدرزاده زیادتی که شده است راجع باعزام محصلین بخارجه باز برگشتیم همان روشی که در زمان اعلیحضرت فقید بود و آن اینست که بخرج دولت سعی نمایم محصلین بخارجه اعزام شوند البته عده کمتر خواهد شد چرا؟ برای اینکه الان از این اعتبارات موجود نصف مخارج را اولیاء محصلین میدهند و نصف را هم دولت ولی بعدها تمام مخارج را دولت خواهد پرداخت بنا بر این عده کمتر خواهد شد در آن موقع بنده نظرم هست شرط بود اشخاصی که بیول دولت میروند تحصیلی کنند در همان رشته ای که تحصیلی کنند باید بیایند اینجا و در خدمات دولت ایران خدمت بکنند (خرازی - دو برابر آن مدت) يك عده زیادتی هم این خدمت را انجام دادند حالا اگر يك عده ای خدمت خود را انجام ندادند ولی بیشتر آنها هم خوب خدمت کردند و از وجود

آنها استفاده شد و فعلاً هم مملکت از وجود آنها استفاده میکند بعضی از محصلینی که از خارج آمده اند برای بنده نقل میکردند که بعد از اینکه تحصیلات ما در آنجا تمام میشود از کاینها میفرستند از ما دعوت میکنند که آقا اگر میخواهید در مملکت ما بمانید ما حاضریم در اینجا بشما کار مناسب میدهم و شاید هم حقوقهائی بدهند بیش از اینجا درست ، ولی هیچ منطق ندارد که ما از خزانه دولت بیاییم پولی بدهیم بیک عده محصل که غالباً هم ممکن است مستطیع باشند و دارا باشند و آنوقت با پول این مملکت بروند تحصیلاتشان را بکنند ولی متخصص برای امریکا درست کرده باشیم (صحیح است) من البته این شرط را کردم بیایند در خدمت کشور و هر خدمتی که میخواهند بکنند (احسن است) و این پیشنهاد را کردم که محصلینی که طبق ماده و تبصره فوق (چون این قسمت بعد از تبصره شاگردان اول دانشکده ها گذاشته میشود) و بهزینه دولت بخارجه اعزام میشوند باید متعهد شوند که پس از تکمیل تحصیلات لااقل باندازه مدتی که از هزینه دولت استفاده کرده اند در کشور ایران بکار بر دازند (دکتر شفیع امین - باید تضمین بردازند) (صارمی - وجه التزام بگیرد) (تیمورتاش - ضمانت اجرائی باید داشته باشد)
وزیر فرهنگ - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ هم قبول کردند. آقای دکتر در مخالفت بفرمایند **دکتر دادفر** - بنده با پیشنهاد جناب آقای صدرزاده فقط از این نظر که تمهیدات کافی نیست مخالفم چون باید يك کلمه تضمین هم پشت سرش باشد تا کافی باشد برای اینکه تمام آنها که از کشور میروند الان این تمهید را میسپارند ولی با وجود این تمهید نمایند .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ هم قبول کردند. آقای دکتر در مخالفت بفرمایند **دکتر دادفر** - بنده با پیشنهاد جناب آقای صدرزاده فقط از این نظر که تمهیدات کافی نیست مخالفم چون باید يك کلمه تضمین هم پشت سرش باشد تا کافی باشد برای اینکه تمام آنها که از کشور میروند الان این تمهید را میسپارند ولی با وجود این تمهید نمایند .

میشود و همچنین شرایط مدت و چگونگی استفاده از کمک هزینه طبق مقررات مصوبه هیئت وزیران تعیین میشود ولی بتدریج که این محصلین مراجعت و با تارتک تحصیل مینمایند اعتبارات مربوط بکمک هزینه آنها بصرف اعزام محصلین طبق ماده يك خواهد رسید .

رئیس - آقای صارمی مخالفتی ؟ بفرمائید .

صارمی - گفته می شود این قانون که بمجلس شورای ملی آمده است برای این است که ترتیب صحیحی نسبت بوضع محصلین که در خارجه اشتغال بتحصیل دارند داده بشود و در همین حال رفع تبعیض هم بعمل بیاید متأسفانه ماده ۲ يك تبعیضی قائل شده است یعنی افرادی که در خارج از چندین سال قبل اشتغال بتحصیل پیدا کرده اند و از ارز دولتی هم مستفید شده اند حالا هم بایستی سالها ارز دولتی را بگیرند ولی محرومین نگیرند بعبارت ساده صاحبان نفوذ و قدرتی که از چندین سال قبل از این توانسته اند فرزندان خودشان را بخارجه بفرستند و از نرزش خودشان استفاده کرده اند و ارز دولتی گرفته اند حالا هم همان وضع ادامه پیدا بکند ولی امرادیکه در سابق توانسته اند از ارز دولتی بهره مند بشوند حالا هم محروم باشند (حشمتی - وسط کار که نمی شود او را محروم کرد) (وزیر فرهنگ - در ماده ۴ پیش بینی شده است و رفع اشکال شده) اینجا نوشته شده است « بمحصلینی که در تاریخ تصویب این قانون در خارجه بتحصیل اشتغال داشته و بانان کمکی بعنوان تفاوت قیمت ارز تحصیل می شود از این پس تا خانه تحصیلات کمک هزینه تحصیلی پرداخت خواهد شد » جناب آقای وزیر فرهنگ می فرمایند ماده ۴ رفع این اشکال را کرده است ماده ۴ چیست ؟ میگوید « بمحصلینی که در اسفند ۱۳۳۰ در خارجه مشغول تحصیل بوده اند در صورتیکه دارای گذرنامه تحصیلی نباشند گذرنامه تحصیلی داده میشود و بان عده که در یکی از رشته های مندرج در ماده ۱ بتحصیل مشغول باشند بشرط وجود اعتبار بجزان مقرر در ماده ۲ کمک هزینه تحصیلی پرداخت می شود » (حشمتی - یعنی ماده ۲ را از بین بردم) نه قربان اجازه بفرمائید یعنی آنها یک تا بهال میگردند اند حالا هم بگیرند و برای دیگران اگر اعتبار پیدا شد بشرط تأمین اعتبار آنها هم می توانست از آن مزایا بهره مند بشوند بنده نظرم این است اگر کمک می شود در تحت يك شرایط خاص با افرادی که در خارجه در تاریخ اجرای این قانون مشغول تحصیل هستند و واجد شرایط مقرر در ماده يك هستند یعنی دیپلمه باشند بزبان خارجه آشنا باشند در رشته های مورد استفاده کشور تحصیل بکنند اهم از اینکه در سابق میگرفته اند یا

تا حالا نمیگرفته اند بالتساری از این اعتبارات استفاده کنند میفرمائید ممکن است اعتبارات موجود برای همه کافی نباشد (صحیح است) بنده میگویم اگر اعتبار موجود کافی نباشد بجهت مناسب بهره مندان چندین سال حالا هم استفاده کنند (حشمتی - آنها مشغول تحصیل هستند بتدریج درست میشود) بلی بتدریج تحصیلشان تمام بشود ولی آن بیچاره ای که استفاده نمی کرده نکند بنده میدانم که عرایضم فوق العاده مورد قبول برای بعضی از افرادی که حالا استفاده می کنند نخواهد بود و يك تدری هم ممکن است برخلاف امیال باشد ولی بنده عرضم را میکنم و میگویم صاحبان نفوذی که سابقاً استفاده میکردند اجازه بدهید يك مختصری هم افراد غیر منتفعند که دارای این شرایط هستند یعنی افرادی که تا این تاریخ دارای دیپلم متوسطه هستند بزبان خارجه آشنا هستند و در رشته های مختلفه که مورد نظر وزارت فرهنگ و کشور هست تحصیلی میکنند از این کمک هزینه تحصیلی استفاده کنند تبعیض هم قائل نشوید باینجهت پیشنهادی هم تقدیم کردم که در موقع خودش صحبت خواهم کرد

رئیس - آقای عمیدی نوری موافقتی ؟ بفرمائید .

عمیدی نوری - بنظر بنده این ماده یکی از بهترین مواد این لایحه است دلیلش هم این است که در امرای همیشه حق مکتسب را بایستی حفظ کرد و اگر در امور حقوقی ما این حق را بهش احترام نگذاریم انتظام اجتماع بهم میخورد يك افرادی فعلاً در کشور های خارجه مشغول تحصیلند و طبق قانونی هم که در مجلس شورای ملی گذشت جناب آقای صارمی هر اس در دانشکده های خارجی تحصیل میکنند اگر آن دانشکده مورد تصدیق واقع شود وزارت فرهنگ این تفاوت را میدهد این قانون گذشته و الان طبق این قانون عمل می شود و کسانی که از این تفاوت استفاده میکنند تمام مشمول این قانون هستند این مطلبی است این مطلب ضروری فرمودند صحیح است این مطلب مال قبل از این قانون بود البته قبل از این قانون روی نظر دولت ها بود دولت ها نیست تهیه میکردند گاهی اعمال نظر سیاسی هم میکردند حتی در دوره دکتر سیاست آنها شاگردان در دوره ۱۸ شرکت داشتند پیشنهاد کردید تصویب کردید که این خاصه خرجی از بین برود حالا طوری است که آن کسانی که منتفع هستند که طبق قانون در دانشکده ها مشغول تحصیل هستند و کمک هزینه با آنها داده می شود بنا بر این این ماده بنظر بنده صحیح است و حتی این

ماده آمده است و تقریباً آنچه که داده می‌شد نصف کرده است ولی بتمام کسانی بامسابقه اعزام می‌شوند تمام می‌گویند طبق ماده اول بکسانیکه فعلاً مشغول هستند در حدود نصف داده می‌شود و بعد هم گفته است بتدریج که اینها تحصیلشان تمام می‌شود و می‌آیند بیک عده و طبقه دیگر داده می‌شود بنظر بنده در اساس این ماده خوب است منتهی بنده یک ایرادی دارم که پیشنهاد اصلاحی داده‌ام و آن این است که این ارزی که داده می‌شود اعم از اینکه بصورت کمک یا بصورت دیگری است باید متناسب بازندگیشان باشد الان این ارزی که داده می‌شود کافی نیست حتی کسانی که کم دارند ارز آزاد می‌خرند و وزارت فرهنگ با موجود بودن ارز آمده نیست که بیش از ۳۵ لیره اجازه بدهد و اشخاص مجبور می‌شوند که بیک صورت دیگری برای اولاد خودشان ارز اضافی را از خارج تهیه کنند و فرستند این را باید تأمین کرد و بنده پیشنهاد اصلاحی داده‌ام که در این قبیل موارد که در اختیار هیئت وزیران است ارزی بمیزان کافی که وافی برای اعاشه هزینه تحصیلی باشد داده شود این عرایض بنده است .

رئیس - آقای تیمورتاش مخالفید؟

تیمورتاش - عرضی ندارم .

رئیس - آقای ارباب

ارباب - موافقم

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - عرضی ندارم

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - عرضی ندارم

رئیس - بنا بر این دیگر کسی اجازه صحبت نخواسته پیشنهادت ماده ۲ قرائت می‌شود .

(پیشنهاد آقای صدرزاده بشرح

زیر خوانده شد)

کمک مذکور در این ماده در هر حال کمتر از میزانی که قبل از تصویب این قانون میشده نخواهد بود .

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - بنده یک نگرانی دارم و آن اینست که در هر مملکتی بخصوص در ایران اکثریت جمعیت را طبقه متوسط

تشکیل می‌دهند یعنی آن عده ای که فقیر هستند و آن عده ای که بسیار متمول هستند آنها در اقلیت هستند و اکثریت با طبقه متوسط است در اینجا متوسطین در این قانون یعنی بروش سابق استفاده می‌کردند نصف را خودشان میدادند و نصف را دولت میداد ولی بتدریج این روش موقوف خواهد شد و تمام مخارج را دولت خواهد داد طبعاً بیک عده کمتری و سایرین را هم اجازه داده است که بخرج خودشان بروند البته طبقه متمول میتوانند بخرج خودشان بروند در هر حال امیدواریم در انتخاب محصلین یک دقت هائی بشود که لااقل افرادی که بیرونند برای تحصیل خواه غنی باشند خواه فقیر تحصیلات عالی به دست بیاورند و بتوانند برای مملکت مفید باشند بنده از این پیشنهادی که دادم منظورم این بود که الان دولت بآن عده ای که رفته اند تحصیل کرده اند و طبق این قانون پنجاه درصد تقریباً کمک گرفته اند هر ولی طفلی یا بنده یا دیگری فکر کرده بودیم وضعیت خودمان را بآن ترتیب سنجیده بودیم که یک نفر یادو نفر از اولادمان را بفرستیم و فرستادیم بنا بر این اگر تغییری در میزان آن کمک داده شود که بخواهند بمیزانی کمتر از میزان کنونی بدهند بوضعیت اولیای اطفال صدمه می‌زند چون فکر این وضع جدید را نکرده‌اند و شاید فلسفه اینکه قانون هیچوقت شامل مانعده نمی‌شود همین است من یقین دارم جناب آقای وزیر فرهنگ عقیده دارند که نسبت بمحصلینی که در خارجه تحصیل می‌کنند کمک کنند ولی خوب کار از محکم کاری عیب نمی‌کند بنده این پیشنهاد را دادم که آن میزان ارزی را که بعنوان کمک بمحصلین از هر طبقه ای که هستند می‌دهند باید از میزان فعلی پنجاه درصد کمتر باشد زیادتر از آنرا خودشان میدادند بسته بهمت خودشان است .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - این کمکی که

بمحصلین تا کنون میشده که پرداخت تفاوت قیمت ارز آنها است نسبت بآن قیمتی که سابقاً بآنها داده میشد و قیمتی که فعلاً است این کمک الان بصورتی است که نه خود

محصلین و شاید بسیاری از اولیای محصلین احساس نمی‌کنند که فرزندان آنها که در خارجه تحصیل میکنند یک قسمت از مخارج تحصیلی آنها را دولت می‌دهد (تیمورتاش - رقم نفرمائید) ما الان ماهی ۳۵ لیره به محصلین مقیم اروپا می‌دهیم نصف قیمت ۴۵ لیره را (دولت آبادی - قدری کمتر) ما اطفال می‌دهند ۳۵ لیره که بهر محصل در ماه داده میشود در اروپا نصف قیمتش تقریباً میشود ۴۰۰ تومان در ماه (صدرزاده - ۳۸۰ تومان) قریب چهارصد تومان را دولت می‌دهد و نصف دیگرش را ولی محصل یعنی آن موقعی که بانک ملی این اسعار را حواله میکند نصف پولش را بحساب وزارت فرهنگ می‌کند ارد نصف پولش را از اولیای اطفال می‌گیرد (تیمورتاش - چقدر بودجه برای اینکار دارید؟) الان عرض میکنم برای محصلین امریکا ماهی ۱۶۰ دلار می‌دهیم و از این ۱۶۰ دلار هم چهل درصدش را مامیدهیم که شاید متجاوز از ماهی یا صد تومان میشود چهل درصد بدلیل اینکه ۳۵ لیره که بمحصلین مقیم اروپا می‌دهیم اگر تسعیر بفرمائید بدلاز تقریباً میشود صد دلار در امریکا چون خرج زندگی گرانتر است بمحصلین امریکا ۱۶۰ دلار می‌دهیم و با اینکه چهل درصد قیمت دلار را مامیدهیم معذالک نسبت بمحصلین اروپا هم زیادتر می‌دهیم رویهم رفته برای پرداخت این کمک بمحصلین چه در اروپا و چه در امریکا بیست میلیون تومان اعتبار در بودجه وزارت فرهنگ هست احتیاطی که جناب آقای صدرزاده فرمودند البته بنده هم قبول میکنم چون نظر وزارت فرهنگ این نیست این کمک محصلینی را که الان مشغول تحصیل هستند کم کنیم و این فرمایشی که ایشان فرمودند کاملاً صحیح است هر کس یک حسابی کرده و روی آن حساب فرزندش را به خارجه فرستاده است و دارد تحصیل میکند اگر بنا بشود این قانون بگذرد و بگوئیم چون اختیار در دست ما است و حالاً می‌آئیم ۱۷۵ لیره کمک محصل اروپا را مثلاً ۱۰ لیره می‌دهیم البته این خلاف انصاف است و من یقین دارم در اینصورت برای بسیاری از محصلینی که در آنجا هستند گرفتاری

فراهم خواهد کرد بنا بر این نظر وزارت فرهنگ این نیست بنده این توضیح را خدمت آقایان عرض کردم و اگر لازم میدانید این پیشنهاد تصویب بشود و اصلاح بشود که این میزان کمک فعلی کمتر نخواهد شد بنده مانعی نمی‌بینم فقط یک مطلب را عرض میکنم و آن این است که ما الان ۳۵ لیره بمحصلین می‌دهیم و نصف پولش را مامیدهیم یعنی در واقع ۱۷۵ لیره بهر یک محصل اروپا داریم کمک خرج می‌دهیم اما این دلیل نمی‌شود که ما اجازه خرید ارز را از طرف اولیای آنها فقط بهمان پنجاه درصد محدود کنیم پیشنهاد آقای عمیدی نوری کاملاً صحیح است (صحیح است) برای اینکه همانطوریکه زندگی در اینجا ترقی میکند در خارجه هم ترقی میکند و ممکن است این ۳۵ لیره کفاف احتیاجات آنها را ندهد در اینصورت میزان ۳۵ لیره را ممکن است ترقی بدهیم یعنی بکنیم ۴۵ لیره اما ۴ لیره که کردیم دیگر ۵۰ درصد ۴۵ لیره را نمیدهیم فقط همان ۱۷۵ لیره ای که الان می‌دهیم خواهیم داد و اجازه خواهیم داد که کمیسیون ارزی یک مبلغی هم بیشتر از قبل یعنی در حدود ۲۵ و ۳۰ لیره که لازم است برای احتیاجات محصلین بنرخ آزاد بپردازد و ارز بدهد (صحیح است)

رئیس - رأی می‌گیریم به پیشنهاد آقای صدرزاده که آقای وزیر فرهنگ هم با آن موافقت کردند آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

۸- تعیین موقع و دستور

جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - مجلس را ختم میکنم جلسه سه‌شنبه بعلمت مسافرت عده ای از آقایان نمایندگان تشکیل نخواهد شد روز پنجشنبه هم بمناسبت عید فطر تعطیل است جلسه آینده روز سه‌شنبه هفدهم خواهد بود دستور هم بقیه این لایحه

(مجلس ۵۰ دقیقه بعد از ظهر

ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت